

соціальної тривожності та залежностях. При випадках тяжкої залежності, може знадобитись медикаментозна підтримка або стаціонарне лікування. Когнітивно-поведінкова терапія (КПТ) допоможе усвідомити та змінити автоматичні негативні думки або когнітивні викривлення, які є причиною тривоги. Цей метод визначається одним із найефективніших для роботи з тривожними розладами.

Таким чином, соціальна тривожність та залежності є явищами, що впливають на якість життя студентської молоді. Постійні переживання можуть призвести до уникнення соціальних ситуацій, що у свою чергу збільшує шанси набути певний вид залежності. Алкоголь, наркотики, надмірне використання соцмереж чи азартні ігри можуть надавати тимчасове полегшення, але лише посилюють проблему, формуючи замкнене коло адиктивної поведінки.

Список літератури

1. Коць Є. М. Психологічна природа осіб із соціальною тривожністю. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки.* Т. 1, № 6. 2017. С. 92–96.

2. Станчишин В. Стіни в моїй голові. Київ: Віхола, 2024. 206 с.

3. Тривога і тривожність: поняття, види, діагностика та лікування розладів. *Інформаційний портал.* URL: <https://psy-studio.com.ua/trivoga-i-trivozhnist-ponjattja-vidi-diagnostika-ta-likuvannja-rozladiv/> (дата звернення: 06.03.2025)

4. Що таке соціальна тривожність і як її послабити? *Treatfield.* URL: <https://www.treatfield.com/field/noadvice-social-anxiety> (дата звернення: 06.03.2025).

*Науковий керівник: Наталія ПРОСКУРКА,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 159.9 (043.2)

Катерина БОГДАНОВИЧ

Державний університет «Київський авіаційний університет», Київ

СТРЕСОСТІЙКІСТЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Стресостійкість – це не просто здатність витримувати труднощі, а складний механізм, який дозволяє людині ефективно адаптуватися до стресових ситуацій, зберігаючи при цьому психологічну рівновагу та

ефективність у виконанні завдань. Вона охоплює не лише здатність контролювати свої емоції під час стресу, тобто емоційну стійкість, а й здатність справлятися з психологічними навантаженнями, що називається психологічною стійкістю [6].

Додатково, стресостійкість включає в себе стресрезистентність, тобто здатність протистояти негативним впливам стресу, та фрустраційну стійкість, тобто здатність витримувати невдачі та труднощі, не втрачаючи мотивації та віри в себе.

Існує кілька теоретичних підходів до вивчення стресостійкості [1].

Когнітивно-біхевіоральний підхід акцентує увагу на тому, як думки та поведінка впливають на стресостійкість. Він підкреслює важливість навичок вирішення проблем та позитивного мислення, які можуть значно підвищити стійкість до стресу [2].

Психоаналітичний підхід розглядає стресостійкість через призму внутрішніх конфліктів та механізмів захисту, які допомагають людині справлятися зі стресом. Згідно з цим підходом, стресостійкість залежить від того, як людина усвідомлює та вирішує свої внутрішні проблеми [4].

Соціально-когнітивний підхід підкреслює роль соціального оточення та підтримки у формуванні стресостійкості. Він показує, що взаємодія з іншими людьми, наявність близьких, друзів та родини, які можуть надати емоційну та практичну допомогу, є важливими факторами, які сприяють підвищенню стійкості до стресу [5].

Формування стресостійкості залежить від різних факторів, включаючи індивідуальні особливості, такі як темперамент, особистісні риси, рівень самооцінки, а також соціальну підтримку, наявність близьких людей, які можуть надати емоційну та практичну допомогу. Важливу роль відіграє і досвід, попередні стресові ситуації та способи їх подолання [7].

Отже, важливо розуміти, що стресостійкість – це не вроджена якість, а набута здатність, яку можна розвивати та зміцнювати. Вона є критично важливою для психічного здоров'я, ефективності в роботі та загального благополуччя. Стресостійкість допомагає уникати депресії та тривожності, зберігати продуктивність навіть у складних умовах, а також сприяє кращому фізичному здоров'ю та якості життя.

Список літератури

1. Беннет Л. "Стресостійкість: як подолати труднощі". — Одеса: Видавництво "Астропринт", 2022. — 280 с.
2. Джонсон С. "Емоційна стійкість: як зберегти спокій у стресових ситуаціях". — Київ: Видавництво "КМ-БУКС", 2021. — 300 с.

3. Іванченко Т. А., Іванченко, М. А., Іванченко, Т. П. "Стрес-менеджмент: теорія та практика". — Харків: Видавництво "Фоліо", 2021. — 350 с.
4. Клименюк О. В. "Логіка обґрунтування актуальності проблеми". Вісник Київського національного лінгвістичного університету. — Київ: Вид. центр КНЛУ, 2002. Вип. 6. С. 43–56.
5. Овчаренко О. Ю. "Психологія стресу та стресових розладів: навч. посіб." — Київ: Університет "Україна", 2023. — 266 с. ISBN 978-966-388-665-7.
6. Сапольський Р. "Психологія стресу". — Київ: Видавництво "Київ", 2020. — 320 с.
7. Херріс Р. "Коли життя збиває з ніг". — Львів: Видавництво "Літера", 2019. — 250 с.

*Науковий керівник: Наталія ГОРДІСНКО,
канд. психол. наук, доцент*

УДК 305: 159.9-057.875(043.2)

Анастасія БОЙКО

Державний університет «Київський авіаційний університет», Київ

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ПРОКРАСТИНАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Прокрастинація - це психологічний процес, основою якого є перекладання важливих справ на потім. Пірс Стіл [6], у своїй роботі «The Procrastination Equation: How to Stop Putting Things Off and Start Getting Stuff Done Piers Steel», зазначає, що прокрастинація - це добровільне відкладання запланованих дій, незважаючи на очікування, що це призведе до погіршення ситуації. Це явище характеризується тим, що людині простіше придумати, або знайти, не такі важливі і складні завдання, ніж перейти до виконання необхідних справ. Водночас з цим, вона усвідомлює наслідки своїх дій, що потім викличе стрес, і неуспішні результати. У результаті ми відчуваємо провину, тривожність та дискомфорт у цілому. Тімоті Пічил, дослідник Карлетонського університету, у своїй праці «Solving the Procrastination Puzzle» [4], звертає увагу на роль емоцій. Він зв'язує відкладання завдань зі страхом, який передує негативним відчуттям. Прокрастинація пов'язана не лише з негативними наслідками для відкладеної діяльності, але також з погіршенням психічного здоров'я, нижчою продуктивністю та фінансовими труднощами [5].